

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عربی (۲)

سال دوم آموزش متوسطه

رشته ادبیات و علوم انسانی

این کتاب در سال تحصیلی ۹۲-۹۱ بازنگری شد و در اصلاح آن از نظرات دبیرخانه کشوری درس عربی و نیز گروه‌های آموزشی و دبیران مجرب عربی استفاده شد.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

نام کتاب: عربی (۲) سال دوم دبیرستان - ۲۲۴/۲

مؤلفان: حبیب تقوایی، علی چراغی، حمیدرضا حیدری، مرتضی طحان‌پور، اباذر عباچی، سکینه فتاحی‌زاده،

عیسی متقی‌زاده و حمیدرضا میرحاجی

بازنگری: عادل اشکیوس، حبیب تقوایی و عبدالله یزدانی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت: www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ: سید احمد حسینی

نقّاش: محمدحسین تهرانی، جعفر معدن‌دار و محمدحسن معماری

طراح جلد: علیرضا رضائی‌گر

صفحه‌آرا: علی نجفی، غزاله نجمی

حروفچین: فاطمه باقری مهر

مصحح: رعنا فرج‌زاده دروئی، شاداب ارشادی

امور آماده‌سازی خبر: فاطمه پزشکی

امور فنی رایانه‌ای: حمید ثابت کلاچاهی، پیمان حبیب‌پور

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش)

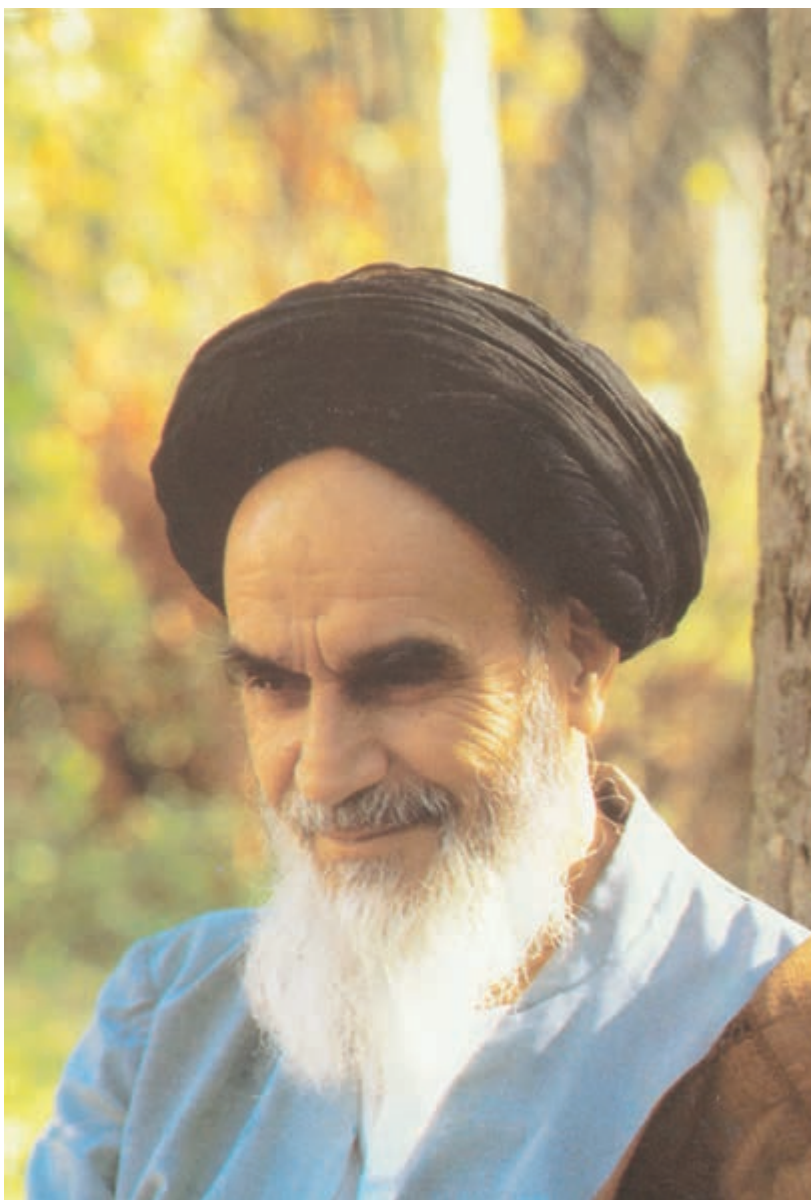
تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ پانزدهم ۱۳۹۳

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۳-۷۲۵-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-0725-3

نگوید که لغت عربی هم از ما نیست؛ لغت عربی از ماست؛
لغت عربی لغت اسلام است و اسلام از همه است.
امام خمینی (رحمة الله علیه)

فهرس الكتاب

الصفحة	القواعد	الدّرس
٢	التذكّار (١)	الدّرس الأوّل
١١	التذكّار (٢)	الدّرس الثاني
٢٣	المعرفة و النكرة	الدّرس الثالث
٣٠	أنواع الإعراب (١)	الدّرس الرّابع
٤١	أنواع الإعراب (٢)	الدّرس الخامس
٥٤	إعراب الفعل المضارع (١)	الدّرس السّادس
٦٢	إعراب الفعل المضارع (٢)	الدّرس السّابع
٧٢	المبنيّ للمعلوم و المبنيّ للمجهول	الدّرس الثامن
٨٢	العدد	الدّرس التّاسع
٩٤	الأفعال الناقصة	الدّرس العاشر
١٠٢	الحروف المشبّهة بالفعل	الدّرس الحادي عشر

١١٠	أفعال المقاربة	الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ
١٢٢	المفعول فيه	الدَّرْسُ الثَّالِثُ عَشَرَ
١٣٠	الصِّفَةُ وَالمَوْصُوف	الدَّرْسُ الرَّابِعُ عَشَرَ
١٣٩	الإِضَافَةُ	الدَّرْسُ الخَامِسُ عَشَرَ
١٤٩	التَّصْغِيرُ، التَّسْبِيَةُ	الدَّرْسُ السَّادِسُ عَشَرَ
١٥٨		المُعْجَم

مقدمه

حمد و ثنای بی حد و حصر خدای را که ما را از اُمت خاتم پیامبران قرار داد و توفیق خدمت به زبان قرآن، این معجزه همیشه جاوید را نصیب این بندگان گردانید تا با برنامه‌ریزی و تهیه کتاب‌های مناسب، زمینه‌آشنایی با این زبان مقدس را برای نوباوگان و جوانان دانش‌آموز فراهم سازیم. رشته ادبیات و علوم انسانی رشته‌ای بسیار با اهمیت است. به همین دلیل، از مدت‌ها پیش تصمیم گرفته شد کتاب‌های عربی این رشته با رعایت اصول برنامه‌ریزی درسی و در نظر گرفتن نیازها و علایق دانش‌آموزان، به‌طور مستقل تألیف شوند.

ویژگی‌های کتاب

- ۱- در انتخاب و تولید متون از موضوعات متنوعی استفاده شده است.
- ۲- بخش قواعد کتاب عمدتاً به شیوه استقرایی و به کمک تحلیل نمونه‌ها و استفاده از شیوه مقایسه نگاشته شده است. در این شیوه فرصت‌های مناسبی برای فعالیت‌های یاددهی و یادگیری فراهم آمده و مطالب با تکیه بر آموخته‌های قبلی و با سیر از ساده به پیشرفته تنظیم گردیده است و برای سهولت بیشتر آموزش، از جدول، کادر و تصویر بهره گرفته شده است تا نکات دستوری به شیوه‌ای جذاب، شیرین و قابل درک و فهم در اختیار دانش‌آموز قرار گیرد.
- ۳- از آنجا که اصلی‌ترین هدف آموزش زبان عربی فهم متون دینی است، تمرین‌هایی با عناوین «کارگاه ترجمه»، «الأضواء القرآنیة» و «فی رحاب نهج البلاغة» در نظر گرفته شده است. در ارزشیابی از پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، فقط از آن دسته کلمات و عبارات به کار رفته در «الأضواء القرآنیة» و «فی رحاب نهج البلاغة» می‌توان استفاده کرد که به نحوی در متن دروس به کار رفته باشد. و از این رو در هرگونه ارزشیابی کتبی، ترجمه کلمه‌های این قسمت‌ها لزوماً مورد نظر نیست.

چند توصیه به همکاران

۱- در این کتاب سعی شده است در آرایه قواعد هر درس ضمن تکیه بر اطلاعات قبلی، با استفاده از تصاویر و مثال‌های مختلف و ارتباط قواعد با محیط اطراف، دانش‌آموز را به فضای قواعد نزدیک‌تر نماییم که البته این روش محدود به مثال‌ها و روش‌های ذکر شده نیست، بلکه الگویی است برای حرکت همکاران در این راستا به منظور نیل به ابتکارات و الگوهای جدید.

۲- لازم است در تدریس کتاب، بیشترین سهم به دانش‌آموزان اختصاص یابد و تا جایی که ممکن است، معلم نقش راهنما را به عهده داشته باشد. فعال بودن دانش‌آموز در امر یادگیری به‌ویژه در کسب مهارت‌های اساسی، از رویکردهای تعلیم و تربیت کنونی است.

۳- آنچه به آرایه درس غنا بخشیده و سهم مهمی در تفهیم مطالب ایفا می‌کند، استفاده معلم از وسایل کمک آموزشی است. هرچند کمبود وسایل کمک آموزشی در درس عربی را نمی‌توان انکار کرد، اما این امر نمی‌تواند مانع فعالیت و خلاقیت معلم شود. چه بسا بتوان از وسایل ابتدایی آموزش نظیر چند قطعه گچ رنگی و تخته سیاه همراه با پرسش‌های دقیق و هدایت‌گر، بهترین بهره را برده و دانش‌آموز را به شرکت در فرایند یادگیری تشویق کرد.

۴- در آرایه درس از روشی مشارکت‌جویانه و دوسویه استفاده شده و فرصتی برای دانش‌آموز فراهم آمده تا خود مراحل یادگیری را طی کند. لذا شایسته است مربیان ارجمنند نیز به دانش‌آموز فرصت داده تا به تدریج، خود مراحل آن را طی کند.

۵- با توجه به ضرورت مشارکت دانش‌آموزان در امر یادگیری مطالب کتاب و توضیح کلمات جدید و دشوار متن‌ها و تمارین در پایان کتاب، از دبیران گرامی انتظار می‌رود که ترجمه متن‌ها و تمارین را به‌عهده دانش‌آموزان واگذار نموده و خود نقش مُصحح را در ترجمه دانش‌آموزان ایفا نمایند.

۶- بار اصلی آشنا کردن دانش‌آموزان با زبان وحی و علاقه‌مند نمودن آنان به این زبان، بر دوش دبیران زحمتکش و دلسوز میهن اسلامی است و هیچ کتابی هرچند کامل و بی‌نقص هم باشد، قادر به

انجام این مهم نیست. از این رو، از دبیران ارجمند انتظار دارد که ضمن وقوف بر بار سنگین مسئولیتی که بر دوش می‌کشند، هرچه بیشتر با شیوه‌های نوین زبان‌آموزی و الگوهای علمی تدریس آشنا شده و برای تدریس مطلوب کتاب‌های عربی مورد استفاده قرار دهند.

۷- در هرگونه ارزشیابی از مترادف و متضاد، لازم است که فقط از تمرینات کتاب سؤال

داده شود.

توفیق همه خدمتگزاران به زبان قرآن را از خداوند متعال خواستاریم.

گروه عربی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

سایت گروه عربی :

[www.arabic - dept.talif. sch.ir](http://www.arabic-dept.talif.sch.ir)

